

Dünya mediası COP29-dan yazır

"Ümidimiz Bakıdır"

10 gündür COP-29-a qeçaq açan Azərbaycan möhtəşəm evsahibliyi ilə bir daha sübut etdi ki, Cənubi Qafqazın lider ölkəsi kimi istənilən beynəlxalq konfrans, sammiti ən layiqli şəkildə reallaşdırmaq bacarığına, təcrübəsinə sahibdir. Ölkəmizə təşrif buyuran əcnəbi qonaqların, sammit iştirakçıların səsləndirdikləri fikirlərin əksəriyyətində Azərbaycanın beynəlxalq konfransların keçirilməsində böyük təcrübəyə sahib olduğunu, xalqımızın qonaqpərvərliyi xüsusi olaraq vurğulanır.

Elə xarici mediada dərc edilən məqalələr də bunu deməyə əsas verir ki, ölkəmizin COP29-a uğurla evsahibliyi etməsi dünya KİV-inin diqqət mərkəzindədir. Belə ki, bir sıra beynəlxalq mətbuatda yayımlanan məqalələr və reportajlarda qeyd olunur ki, Bakıda keçirilən tədbir qlobal iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə töhfə verəcək xüsusi hadisələr və təşəbbüslərlə yadda qalmaqdadır. Onlardan bəzilərinə diqqətə çatdırırıq.

Almaniyanın "Zeit" qəzeti yazıb ki, rəsmi Berlin iqlim dəyişmələrinin təsirlərindən on çox məruz qalan ölkələrə yardım etmək üçün beynəlxalq iqlim fonduna olavə 60 milyon avro vəsait ayıracaq. Bu barədə Azərbaycanda keçirilən COP29-da Almaniyanın Ətraf Mühit və Xarici İşlər nazirlikləri birgə məlumat yayıb. Məlumatda qeyd olunub ki, ayrılacaq vəsait hər iki nazirlik tərəfindən maliyyələşdiriləcək. Həmçinin bildirilib ki, Almaniya itki və zərərnlərə mübarizədə ən böyük donordur. Bu ölkə 2010-cu ildən etibarən İtki və Zərərlərə Cavab Fondunun layihələrinə, o cümlədən inkişaf etməkdə olan ölkələrin ən həssas icmalarında 45 milyondan çox istifadəçiyə xidmət göstərən 180-dən artıq xüsusi layihəyə ümumilikdə 1,2 milyard ABŞ dolları ayırıb.

Məqalədə vurğulanı ki, Bakıda keçirilən COP29-da iqlim dəyişmələrinin təsirlərindən qarşı mübarizə üçün daha böyük vəsaitin ayrılması məsələsi müzakirə olunur: "BMT ekspertlərinin fikrincə, qlobal istiləşməyə uyğunlaşmaq və onun nəticələrini aradan qaldırmaq üçün inkişaf etməkdə olan ölkələrə hər il təxminən 1,3 trilyon dollar lazımdır".

Qeyd edək ki, məqalədə Almaniyanın xarici işlər naziri Annalena Berbokun (Yaşıl partiya-s) Bakıdakı iqlim konfransında aparılan müzakirələr barədə fikirləri də təqdim olunub. O, Bakıda gərgin iqlim müzakirələrinin aparıldığını vurğulayaraq bildirib: "Texniki məsələlərə bağlı müzakirələrdə müəyyən irəliləyiş var, lakin qarşıdakı bir neçə gündə hələ çox iş görülməlidir".

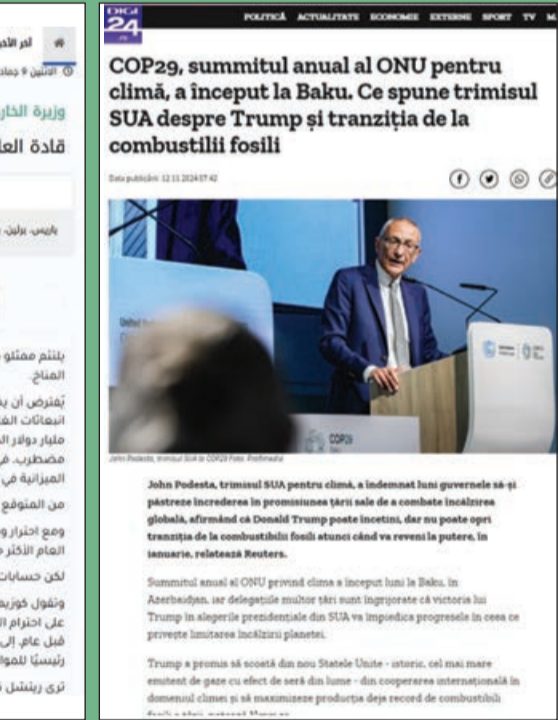
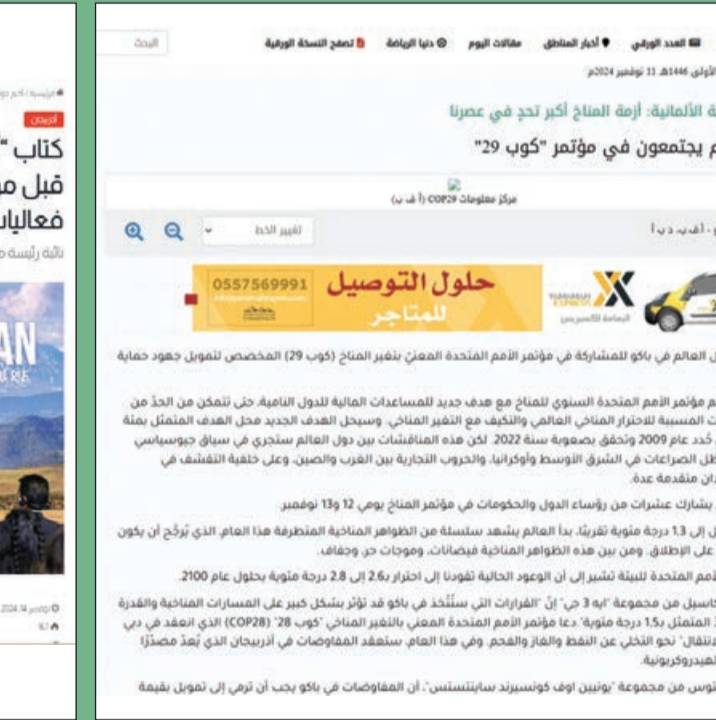
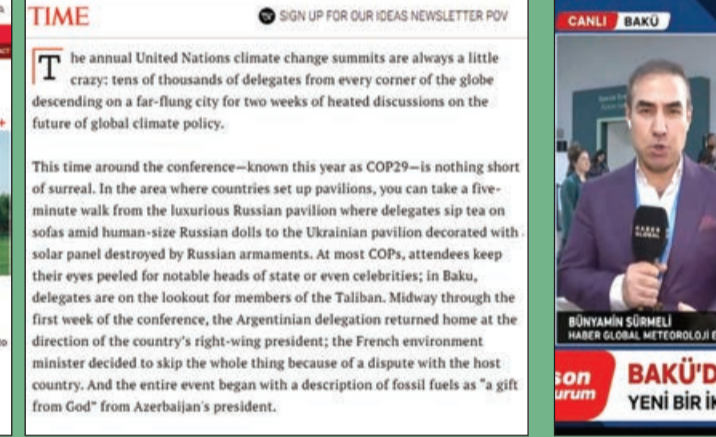
Almaniyanın və Avropanın global iqlim dəyişmələrinə qarşı mübarizənin maliyyələşdirilməsində etibarlı tərəfdaşları kimi öhdəliyinin hələ də qüvvədə olduğunu vurğulayan nazir qeyd edib: "Yeni əsas emissiya istehsalçıları həm istixana qazlarının azaldılmasında, həm də iqlimin maliyyələşdirilməsində məsuliyyətlərini öz üzərlərinə götürülməlidir".

Böyük Britaniyanın məşhur BBC televiziyası da Bakıdan davamlı olaraq canlı yayımlar edir. Eləcə də tədbirdə səslənən önəmli fikirləri paylaşır. Nəşrin son paylaşımda qeyd edilir ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ölkəsinin "neft dövləti" kimi göstərilməsinə etiraz edir: "Çünki Azərbaycan dünya qazının cəmi 0,1 faizini istehsal edir".

Türkiyənin "Haber Global" telekanalının Azərbaycanla keçirilən BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası (COP29) ilə bağlı hazırladığı sətərdə qeyd olunub ki, türk dövlətlərindən olan alimlər Bakıya toplaşblar. Onlar təbii fəlakətlərin qarşısını almaq üçün erkən xəbərdarlıq sistemi üzərində işləyirlər. Bildirilib ki, iqlim dəyişikliyi təbii fəlakətlərin sayını artırır: "Qarşıdakı dövrdə bu tendensiya davam edəcək. Odur ki, təbii fəlakətlərin sayının azalması çox vacibdir. Bu məsələdə mütəxəssislərin öhdəsinə böyük iş düşür". Qeyd olunub ki, Türk Dövlətləri Təşkilatına (TDT) üzv ölkələrin erkən xəbərdarlıq sisteminin yaradılması üzərində işlər davam edir.

Braziliyanın "Valor" qəzetində isə yazılıb ki, Bakıda təxminən 2,5 milyon sakin yaşayır. Azərbaycan dil ölkəyə gələn çox az adama tanışdır. Lakin sakinlər COP29-un on minlərlə iştirakçısını istiqanlıqla, jestlərlə və mehribanlıqla qarşılayır və bacarıqları qədr kömək edirlər: "Konfransın keçirildiyi Bakı stadionunda çoxsaylı gənc könüllü ingilis dilində danışıq, "Ulduz döyüşləri"ndəki işıq qılınclarına bənzər çubuqların istifadəsi və digər tədbirlər təşkil edilmişdir".

Qeyd edilib ki, Bakının 25 min yerlik mehmanxana infrastrukturunu tam dolub. Dövlət və hö-

kumet başçılar (80 nəfər gəlib) üçün səkkiz elit otel rezerv edilib. "Onlar ev tapşırğını yerinə yetirdilər: məsləhətçilər işə götürdülər, tapşırğın miqyasını qiymətləndirdilər və tez hazırladılar, çünki konfransın başlamasına 12 aydan az vaxt qaldığını bildirdilər" - müəllif Azərbaycanın iqlim konfransına hazırlığı barədə fikirlərini bölüşən

Braziliyanın Azərbaycanı səfiri Manuel Montenegroya istinadən yazır. Materialda qeyd olunub ki, tədbirdən əvvəl dövlət qulluqçularının motivasiya etmək və əhalinin məlumatlılığını artırmaq üçün dövlət qurumları daxilində COP-un əhəmiyyəti barədə məlumatlandırma kampaniyası aparılıb.

"Burada böyük tədbirlər üçün kadr hazırlığı önəmsi var. Azərbaycanda artıq Avropa Oyunları keçirilib, hər il "Formula-1" yarışları keçirilir, amma bu miqyasda tədbir hələ olmayıb", - səfir sözünü davam edir. Prospektlərdə nümayəndələr, jurnalistlər, ekoloqlar, yerli xalqların nümayəndələri, tələbələr və alimlərin tuxaclardan yan ke-

çə bilməsi məqsədilə yalnız COP nəqliyyatının istifadəsi üçün xüsusi zolaq ayrılıb. Avtobuslar idxal edilib, rəsmi tədbirin strukturu təşkil edilib. Bir sözlə, hazırlaşblar", - M.Montenegro deyir.

Yunanıstanın "İmidones" xəbər portalı BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) Azərbaycanda işə başlaması ilə bağlı reportaj hazırlayıb. Sayt iqlim dəyişmələri ilə mübarizə üzrə konkret addımları müzakirə etmək üçün dünyanın hər yerindən dövlət və hökumət başçıların, alimlərin və ekoloji fəallların Bakıda toplaşdığını qeyd edib: "Tarixi COP29-un gündüyləri atmosfer emissiyalarının qlobal şəkildə azaldılması, iqlim dəyişikliyinə uyğunlaşma addımları və "iqlim ədalətinin" təmin edilməsi kimi mühüm mövzular daxildir. Ekoloji böhra qarşı müqavimət göstərməyə getdikcə daha az vaxt qalıb, ona görə də beynəlxalq ictimaiyyət Bakıdakı müzakirələrdən maksimum nəticə gözləyir. Ümidimiz Bakıdır!".

Xorvatiyanın "Jutarni List" portalı isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin COP29-da çıxışını geniş yayıb. Xüsusilə Prezident İlham Əliyevin Liderlər Sammitinin açılış mərasimindəki çıxışında COP29-a evsahibliyi edən ölkəmizə ünvanlanan təndidlərə sət cavab verdiyi vurğulanır. Dövlətimizin başçısının təbii sərvətlərinin bəxş etdiyi hədiyyə olduğunu vurğuladığını bildirilib. Prezident İlham Əliyevin 2022-ci il enerji böhranından sonra məhz Avropa İttifaqının Azərbaycandan daha çox təbii qaz tədarük etməsini xahiş etdiyini xatırladığını qeyd olunub.

Meksikanın ən çox oxunan nəşrlərindən "El Universal" qəzetində Bakının evsahibliyi etdiyi BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası ilə bağlı məqalə dərc edilib. Mənsətdən təqdim edilən məqalədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışına xüsusi yer ayrılıb, orada səslənən fikirlər maraqla qarşılanıb. Prezident İlham Əliyevin sözlərini istinadla qeyd edilib ki, neft və qaz Tənnin bəxş etdiyi təbii sərvətdir və ölkələr malik olduqları təbii sərvətlərə görə günahlandırılmamalı və onları bazarla çıxardıqlarına görə suçlanmamalıdır. Məqalədə həmçinin iqlimləşmənin və ekoloqların karbohidrogenlərin iqlim dəyişikliyinə qarşı mübarizə ilə bir arada sığmadığını israr etdiyi qeyd olunub və dövlətimizin başçısının çıxışından sitat gətirilərək, Avropa İttifaqının özünün bundan iki il əvvəl qaz ixracının iqtisat artırılmasını tələb etdiyi bildirilib.

Saudiyyə Ərəbistanının nüfuzlu "Ər-Riyad" qəzeti isə oxucularının Almaniyanın xarici işlər naziri Annalena Berbokun açıqlamaları ilə tanış edib. Qəzetin "Dünya liderləri COP29 konfransında toplanırlar" başlıqlı məqaləsində BMT-nin illik iqlim konfransının inkişaf etməkdə olan ölkələrə istixana qazlarının emissiyalarını azaltmaq və iqlim dəyişikliyinə uyğunlaşmaq üçün yeni maliyyə yardımının hədəflənməsi ilə yekunlaşmalı olduğunu diqqətə çatdırılıb. Qeyd olunub ki, yeni hədəf 2009-cu ildə qarşıya qoyulan və 2022-ci ildə çətinliklə reallaşdırılan yüz milyard dollarlıq hədəfi əvəz edəcək.

Saudiyyə Ərəbistanı Krallığının nüfuzlu "Əş-Şərq Əl-Avsət" qəzetində "Azərbaycanda BMT-nin COP29 iqlim konfransı keçirilir" sət-lövhiyə ilə silsilə məqalələr dərc olunub. Materiallarda Birləşmiş Millətlər Təşkilatının İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyasının (COP29) noyabrın 22-dək davam edəcəyi qeyd olunub.

Qəzet diqqətə çatdırıb ki, dünyanın hər yerindən olan diplomatlar iqlim sammitində iştirak etmək, iqlim dəyişikliyinə yaratdığı artan təhlükələrin qarşısını almaq yollarını müzakirə etmək üçün paytaxt Bakıya axışırlar. Azərbaycan 1846-cı ildə ilk neft yataqlarının işləndiyi yer kimi tanınır, 1899-cu ildə isə neft hasilatına görə dünyada lider olub. Qeyd olunur ki, Avropa İttifaqı Azərbaycan qazının idxalını 2027-ci ilə qədər iki dəfə artıraraq hər il onu 20 milyard kubmetrə çatdırmaq üçün müqavilə bağlayıb.

Tacikistanın məşhur "Centralasia.news" portalında yayımlanan məqalədə qeyd edilib ki, Azərbaycanın paytaxtında dünya ölkələrinin nümayəndələrini bir araya gətirən BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının (COP29) Tərəflər Konfransının 29-cu sessiyası öz işini başa vurmaq üzrədir. COP29 global iqlim siyasətinin müzakirəsi üçün ən nüfuzlu və genişmiqyaslı platformalardan biri kimi özünü təsdiq edib. Konfransda iqlim dəyişikliyinə təsirlərini minimuma endirmək və enerjiyə keçid prosesini sürətləndirmək üçün effektiv həllərin tapılmasına həsr olunmuş bir sıra müzakirələr aparılıb.

Hazırladı:
Elçin CƏFƏROV,
"Azərbaycan"

